

ความชุกของการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบีเรื้อรัง พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และการได้รับวัคซีนไวรัสตับอักเสบบี ในกลุ่มผู้มารับบริการชาย คลินิกโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กรุงเทพมหานคร

เอกชัย แดงสอาด พย.ม.*

ปิยะวดี ทองโปร่ง พย.ม.***

ปณิธิ ธรรมวิจิยะ พบ.ปรด.**

นพณัฐ จำปาเทศ ปร.ด.****

นัทธวิทย์ สุขรัชช์ พย.ม.*

ยศพล เหลืองโสมนภา ปร.ด.*****

* ศูนย์การแพทย์บางรักด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กรมควบคุมโรค

**สำนักโรคบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

***มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

*** มหาวิทยาลัยราชธานี อุบลราชธานี

*****วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี

บทคัดย่อ

ไวรัสตับอักเสบบียังคงเป็นปัญหาด้านสุขภาพกับประชาชนในหลายๆ ภูมิภาคทั่วโลก โรคไวรัสตับอักเสบบีเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์โรคหนึ่งที่สามารถป้องกันด้วยการฉีดวัคซีน ปัจจุบันเสี่ยงต่อการติดเชื้อ ได้แก่ การมีเพศสัมพันธ์แบบไม่ป้องกันกับผู้ที่เป็นพาหะ การสัมผัสเลือดหรือสารคัดหลั่ง การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาความชุกของการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบีเรื้อรัง (2) ศึกษาลักษณะพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และ (3) ศึกษาความครอบคลุมการฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสตับอักเสบบีครบชุดในผู้มารับบริการที่คลินิกโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ผู้วิจัยทำการศึกษาเชิงพรรณนาย้อนหลัง โดยทบทวนข้อมูลจากแฟ้มประวัติผู้มารับบริการ จำนวน 827 ราย ระหว่าง ตุลาคม 2556 ถึง กันยายน 2559 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา 95% Confidence Interval และ Chi-square test ผลการศึกษา พบความชุกของพาหะไวรัสตับอักเสบบีเรื้อรังในกลุ่มผู้มารับบริการชายที่มารับบริการที่คลินิกโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ร้อยละ 3.3 (95%CI 2.3-4.7) อายุเฉลี่ย 36.8 ปี (SD=12.7) การมาตรวจรักษาในครั้งนี้พบว่าเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ร่วมด้วยร้อยละ 56.6 มีการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมาเพียงร้อยละ 14.0 และกลุ่มผู้ไม่เคยติดเชื้อและไม่มียุคมีคุ้มกันไวรัสตับอักเสบบี ได้รับวัคซีนไวรัสตับอักเสบบีครอบคลุมครบ 3 เข็ม ร้อยละ 17.8 ปัจจุบันด้านอายุ (อายุมากกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี) มีความสัมพันธ์กับการเคยติดเชื้อมาก่อนหรือมียุคมีคุ้มกันจากการฉีดวัคซีนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นควรหามาตรการที่ส่งเสริมการฉีดวัคซีนไวรัสตับอักเสบบีในกลุ่มผู้มารับบริการที่คลินิกโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โดยเฉพาะในกลุ่มอายุน้อยหรือกลุ่มที่มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่อไป

คำสำคัญ: ความชุก, ไวรัสตับอักเสบบี, การฉีดวัคซีน, คลินิกโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

Prevalence of chronic hepatitis B virus infection, sexual risk behaviors, and hepatitis B vaccination among heterosexual men at sexually transmitted infections clinic, Bangkok, Thailand

Ekkachai Daengsaard RN, M.N.S*

Piyawadee Tongprong RN, M.N.S ***

Panithee Thammawijaya MD, Ph. D**

Nopphanath Chumpathat RN, Ph. D****

Nutthavit Sookrak RN, M.N.S *

Yosapon Leungsomnapa RN, Ph. D*****

* Bangrak STIs Center, Department of Disease Control

** Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control

*** Faculty of Nursing, Ratchathani University

**** Faculty of Nursing, Huachiew Chalermprakiet University,

***** Phrapokklao Nursing college, Chanthaburi

Abstract

Hepatitis B virus (HBV) infection remains a health problem among people in many regions worldwide. The disease is one of common sexually transmitted infections (STIs) that can be prevented by vaccination. Risk factors for infection include unprotected sexual intercourse and perimucosal exposure to infected blood or other fluid. Objectives of this study were to (1) estimate prevalence of chronic HBV infection (2) describe sexual risk behaviors, and (3) estimate coverage of HBV vaccination among male patients attending STIs clinic. We conducted a retrospective descriptive study using 827 medical records sampled from male patients visiting the clinic between October 2013 and September 2016. Descriptive statistics, 95% Confidence Interval, and Chi-square test were employed for data analysis. The finding indicated that chronic HBV infection among male patients attending STIs clinic was 3.3% (95%CI 2.3-4.7). Mean age was 36.8 years. In this study 56.6% the male patients were diagnosed with STIs. Consistent condom use in the past 3 months was 14.0% . Among HBV-never infected group, 17.8% received HBV complete vaccination. Age of patients (25≥ years) is significantly statistic associated with having higher HBV immunity (either from past infection or getting HBV vaccination). Therefore, interventions to promote HBV vaccination among male patients attending STIs clinics with lower age or having sexual risk behavior is highly recommended.

Keywords: Prevalence, Hepatitis B virus, vaccination, sexually transmitted infections clinic